

7. évfolyam

A tantárgy célja a 7–8. évfolyamon biztos tájékozódási képesség kialakítása a vizuális élmények világában a művészeti alkotások mélyebb átélésének motivációja, a tárgyi környezet esztétikuma iránti igény és tevékenység fenntartása segítségével.

A tantárgy az erkölcsi neveléshez, a pályorientáció támogatásához és a médiatudatosság fejlesztéséhez kiemelten járul hozzá. A tanulói kulcskompetenciák fejlesztését több területen érinti, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség kiteljesedését egyértelműen célozza meg. Tartalmi keretet kínál a tehetséggondozásra, a gyógypedagógiai rehabilitációs-rehabilitációs eljárások indirekt támogatására.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Vizuális nyelv és technikák		Órakeret 7 óra (folyamatos)
Előzetes tudás	Foltképzés különféle technikákkal. Művészi alkotásokon tónushatások észlelése és értelmezése. Tapasztalati úton szerzett ismeretek mértani testekről.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Vizuális kommunikációs készségek fejlesztése a befogadó és alkotótevékenységekben. Képi komponálás elméleti és gyakorlati elemeinek elsajátíttatása. Műalkotások nyújtotta élmények értő befogadásának elérése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> formaészlelés-formareprodukció; térészlelés és térrendezés képessége.		
Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ Tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
BEFOGADÁS <i>1.1 A művészi kifejezés eszközei</i> Színek, tónusok. Sík- és térformák. Fények – Rembrandt alkotásai; Ferenczy Károly: Október; Egrý József: _Napfelkelte Torzítások – Otto Dix és Kollwitz művei; Munch: A sikoly.	<i>Befogadás</i> Vizuális minőségek alapvető differenciálása, felismerése: szín, tónus, műalkotásokon megfigyelésük. Szabályos és szabálytalan mértani formák tudatosítása. Képi komponálás eszközeinek észrevétele: figyelemvezetés, hangsúlyozás fénnel és torzítással.	<i>Matematika:</i> síkidomok, mértani testek.	
BEFOGADÁS – ALKOTÁS <i>1.2. Térhatások, téri elemek</i> Görbe felületek és forgásformák.	<i>Befogadás – alkotás</i> Görbe felületek és forgásformák megfigyelése, reprodukciója.		
ALKOTÁS <i>1.3. Mozgás- és térábrázolás elemei</i>	<i>Alkotás</i> Képalkotás mozdulatábrázolással – tetszőleges technikával.		

Képkalkotás mozdulatábrázolással – tetszőleges technikával. Vizuális ritmus.	Formaredukció alkalmazása. Grafikai technikák alkalmazásának képessége. Térrendezés szín- és formaritmussal.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Mértani forma, kocka, henger, hasáb, gúla, kúp, tengely, parasztház, modell, makett, torzítás, szimmetria, aszimmetria.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Kifejezés, képzőművészet		Órakeret 8 óra (folyamatos)
Előzetes tudás	Felismerhető kép készítése. Emberalak szoborszerű megjelenítése. Műalkotásokhoz érzelmek asszociációja. Emlékezetből egyszerű rajz készítése.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A vizuális közlés köznapi és művészi megnyilvánulásainak megkülönböztetése. Zenei élmény vizuális kifejezése az alkotó- és befogadó tevékenységben. Jelenet ábrázolása grafikai eszközökkel. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> vizuális kommunikáció átfordítása verbális kommunikációra; lényegkiemelés képessége; képkalkotás képessége; műelemző gondolkodás.		
Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ Tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
ALKOTÁS 2.1. <i>Illusztráció</i> Művészeti élmények megjelenítése. Jelenet ábrázolása. BEFOGADÁS – ALKOTÁS 2.2. <i>Vizuális reflexiók zenei tartalmakra</i> Zenei élmény vizuális kifejezése. Haydn: Évszakok; Vivaldi: Évszakok; Smetana: Moldva; Chopin: G-moll mazurka. BEFOGADÁS 2.3. <i>Érzelmek megjelenítése a képzőművészetben</i> Művészeti alkotások megfigyelése az érzelmek	<i>Alkotás</i> Művészeti élmények megjelenítése a tanult vizuális eszközökkel, pl. Toldi ábrázolása festményen vagy bábfigurával. Jelenet ábrázolása grafikai eszközökkel, pl. Nyilas Misivel kapcsolatban. <i>Befogadás - alkotás</i> Színviszonyok megfigyelése és befogadása. Táj festése zenére – szabad önkifejezés. <i>Befogadás</i> A vizuális közlés köznapi és művészi megnyilvánulásainak megkülönböztetése konkrét példákon.	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Arany János: Toldi; Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig. <i>Ének-zene:</i> zenehallgatás.	

kifejezése szempontjából – Picasso: Artista család majommal;		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Karakter, jellem, testfelépítés, vézna, szerény, becsületes, artista, zenemű, képzőművészeti alkotás, hangszeres zene, szimfónia.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Vizuális kommunikáció		Órakeret 5 óra (folyamatos)
Előzetes tudás	Tudatos színkeverés temperával, vízfestékekkel. Formák ábrázolása (megközelítő hasonlósággal). Vázlatszerű ábra készítése. Egyszerű alaprajz értelmezése.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Képesség fejlesztése a mindennapi élet vizuális jelzéseinek értelmezésére és orientációs felhasználására. Hazafiság, nemzethez tartozás érzésének erősítése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> formamegfigyelés képessége; térlátás képessége; emberalak ábrázolásának képessége (főbb vonalakban, jellegzetességek alapján); vizuális kommunikációs képesség		
Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ Tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
BEFOGADÁS 3.1. <i>Jelképek</i> Magyar nemzeti relikviák – Szent Korona, jogar, címer, magyar zászló. ALKOTÁS 3.2. <i>Kísérlet a látvány ábrázolására</i> Tárgyábrázolások környezeti háttérrel. Egyszerű emberábrázolás. Mozgásvázlatok. 3.3. <i>Álló- és mozgóképi szimbólumok</i> Reklámok folyóiratokban és televízióban.	<i>Befogadás</i> Magyar nemzeti relikviák tanulmányozása, beszélgetés a történetiségükről. Képpalkotási lehetőségek ismerete. <i>Alkotás</i> Vizuális kommunikációt szolgáló emblémák, logók, magyarozó ábrák alkotása. Forgás- és szögletes formák ábrázolása, önárnyék és vetett árnyékhatásokkal. Emberalak látványszerű ábrázolása modell után. Mozgásvázlatok készítése. Vizuális közlések, szöveg és kép együttes hatásának tanulmányozása. Reklámok tanulmányozása,	<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Szent István, államalapítás. <i>Matematika:</i> mértani testek.	

	elemzése – realitások és marketingfogás különbségének érzékelése konkrét példákon.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Vetett árnyék, önárnyék, előlnézet, felülnézet, oldalnézet, arány, ásvány, kőzet, cseppkő, cseppkőbarlang, reklám.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Tárgy- és környezetkultúra	Órakeret 8 óra (folyamatos)
Előzetes tudás	A közvetlen környezet tárgyainak funkció szerinti csoportosítása. Képolvasás – művészeti alkotások megfigyelése, elemzése. Tárgykészítés igényes kivitelezésben.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Jártasság kialakítása összetettebb tárgyak készítésében. Tájékozottság kialakítása a közvetlen környezet tárgyai forma – funkció – anyag összefüggéseinek rendszerében. Néhány újabb kézműves technika alapfogásainak elsajátíttatása. A tárgyalkotó folyamat algoritmizálása. A tárgyalkotó folyamat lépéseinek tudatosítása, a sorrendiség fontosságának érzékeltetése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> környezettudatosság; elemzőképesség; tervezés képessége.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ Tevékenységek	Kapcsolódási pontok
ALKOTÁS <i>4.1. Szabadon választott technikával használati és dísz tárgyak alkotása</i> Tárgytervezés és kivitelezés: – szövecs – ékszerkészítés <i>4.2. Alkotás képzeleti-érzelmi inspirációval</i> Egy vágyott tárgyról rajz készítése. BEOGADÁS <i>4.3. A lakókörnyezet esztétikuma régen és ma</i> Épületek elemzése funkció és forma szempontjából. BEOGADÁS-ALKOTÁS <i>4.4. Zenei élmények vizuális megjelenítése</i>	<i>Alkotás</i> A tárgyalkotó folyamat gyakorlása, a tanult ismeretek elmélyítése a gyakorlatban: Ékszerkészítés – fagyöngy, kerámiagyöngy, üvegyöngy és bőr kombinációival. Egyszerű tárgyak áttervezése és kivitelezése. <i>Befogadás</i> Építészeti jellemzők – funkció és forma összefüggéseinek felismerése konkrét példákon. Funkció irányító szerepének felismerése konkrét példákon. Szentendrei Skanzen megtekintése – verbális és vizuális reflexiók.	<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> történelmi korok. <i>Földrajz:</i> települések. <i>Ének-zene:</i> népzene.

Nép- és/vagy műzenei alkotásra vizuális reflexió.	<i>Befogadás-alkotás</i> Nép- és/vagy műzene hallgatása, élmények kifejezése temperafestéssel, tusrajzzal.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Lakóhely, emberi szükséglet, célszerűség, hasznosság, kényelem, védelem, homlokzat, nyílászáró, puritán, luxus, társasház, panelház, felhőkarcoló, konyha, családi ház, irodaház, színház, templom, parlament, település, park, tér, főút, mellékutca, autópálya, felüljáró, aluljáró, népművészet, iparművészet.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. Mozgóképkultúra és médiaismeret	Órakeret 8 óra (folyamatos)
Előzetes tudás	Film, televízió, videó, komputerjáték, web, internet – információk és gyakorlatok az enyhén értelmi fogyatékos gyermek / tanuló élethelyzeteiből.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A mozgóképi (film, televízió, videó, komputerjáték, web) szövegértés képességének fejlesztése és az audiovizuális média társadalmi szerepének, működési módjának tisztázása, a tudatos „médiafogyasztói” attitűd kialakítása. Kommunikációs és együttműködési készség támogatása. Az alkotásra és a művészi értékek nyitott befogadására való beállítódás. A megfigyelés, a tájékozódás, a rendszerezés képességének fejlesztése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> médiaszövegek értelmezése; tolerancia; empátia; önálló és kritikus attitűd kialakítása; nyitottság az információk iránt; személyes adatok védelme.	

Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ Tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<p><i>5.1. Elemi elméleti ismeretek a média világáról</i> A mozgóképi alaptulajdonságai: ábrázolás és reprodukció.</p> <p><i>5.2. A média társadalmi szerepe</i> Közlésmód, hatás, informálás és dokumentálás, szórakoztatás, szolgáltatás, illetve az üzleti-gazdasági funkció.</p> <p><i>5.3. Nyomtatott médium:</i> Újság, képregény, fotóregény.</p> <p><i>5.4. Az internet</i> – tanulás,</p>	<p>Mozgóképi szövegek értelmezése, elemi szintű feldolgozása: adathordozók, megjelenés helye, a valóságábrázoláshoz való viszony, műfaj szerint.</p> <p>Projektszerű médiafigyelés és produktum készítése. Az internet kipróbálása/használatának gyakorlása: pl. gyermekek számára készült oldalak látogatása, képnézegetés/válogatás, információkeresés, ismerkedés a kommunikáció különböző</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> megfilmesített alkotások.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – kinyílt a világ, – információk, – játék, – kommunikáció, – veszélyek. <p><i>5.5. Műsorelemzés – elemi szinten, saját élmények alapján</i></p>	<p>formáival. Az internethasználat veszélyeinek belátása.</p>	
---	---	--

<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Reklám, befolyásolás, tudatosság, adatvédelem, művészfilm, dokumentumfilm, tömegkommunikáció, média, médium, reprodukció.</p>
---------------------------------------	--

<p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p>	<p>A tanuló képes</p> <ul style="list-style-type: none"> – műalkotások kompozíciós elemeinek célzott megfigyelésére, – ritmikus, szimmetrikus képet komponálni, – egyszerű makettet készíteni, – két híres magyar képzőművészt megnevezni, – vizuális és verbális kommunikáció megfeleltetésére, – egyszerű, élmény utáni alkotás létrehozására választott technikával, – szabad képalkotó önkifejezésre, érzelemvilága harmonizálása érdekében, <ul style="list-style-type: none"> – műélmény vizuális kifejezésére, – egyszerű formák látványos, ábrázolására, – egyszerű plakátok tervezésére és kivitelezésére, – egyszerű használati és dísz tárgy tervezésére és megalkotására, – közvetlen környezet esztétikumának, rendjének fenntartására, – értékítéletet hozni természeti és mesterséges környezetének esztétikájára vonatkozóan, – a mozgóképes közlésmód elemi értelmezésére, – különbségtételre a dokumentum és a játékfilm között, – kritikával szemlélni a reklámokat, – a személyiségépítő műsorválasztásra, – internetes viszonylatban ügyelni saját biztonságára, személyes adatai védelmére.
--	--